

מוסדות "באר מים חיים"

בראשות הרה"ג יורם מיכאל אברג'ל זיע"א

אשרינו שחסידיים אנו!!!

"מקובל בידינו מזקני החסידים, שבכל שנה ושנה ביום י"ט בכסלו נעשית
בהיכלו של בעל התניא בגן עדן שמחה גדולה ועצומה, וכל הצדיקים שבגן עדן
מתאספים אצל בעל התניא ומברכים אותו בברכת מזל טוב על הגאולה ועל
הישועה ועל עשרות אלפי יהודים שהתקרבו לדרך החסידות.
על כן אשריו ואשרי חלקו של כל מי שמצטרף לשמחה גדולה זו"
(אמרי נועם מועדים מאמרי חג הגאולה)

י"ט כסלו

י"ט בכסלו נחשב אצל הרב גאליץ משום וחימוד בכל שנה מקיימת שמחה גדולה ביום זה!

מה חיומר ביום זה?

מה אינך ביום זה?

מדוע הרב החשיב יום זה מאד?

ומהם דבריו על גאליץ גדול זה??

לא כל אלו ועוד... גקכאו בהמשך...

בהנאה!

י"ט בכסלו - חג הגאולה

דבריו הקדושים של הרב מנחם האמרי נועם

ביום שלישי שהוכפל בו כי טוב, בתאריך י"ט בכסלו (יום הילולת מורו ורבו הרב המגיד) של שנת תקנ"ט, יצא לאור משפטו של רבנו שהוא חף מפשע, ונפסק להוציאו ממאסרו לחופשי.

באותה העת היה בעל התניא קורא את פרקי התהלים של יום שלישי בשבוע, ובדיוק כשהגיע לפסוק "פדה בשלום נפשי" (תהלים נ"ה), הגיעה לו הבשורה שהוא משוחרר ממאסרו, ויצא בשלום. וכך כתב אדמו"ר הזקן למחותנו, הרה"ק ר' לוי יצחק מבארדיצ'וב זיע"א לאחר שחרורו מהמאסר:

אגידה ואדברה עֲצָמוּ מִסֵּפֶר כי הפליא והגדיל ה' לעשות בארץ, ומי אנכי שפל אנשים כמוני שהביאני ה' עד הלום שנתגדל ונתקדש שם שמים על ידי, אך מאת ה' היתה זאת ונפלאות בענינו, כי אפילו בין העמים והשרים אשר בכל מדינות המלך, גם בעיניהם היתה זאת הפלא ופלא, ענו ואמרו אין זאת כי אם מאת ה' היתה זאת ונפלאות בענינו.

כי עיקר המלחמה אשר שמו פניהם ללחום עם תורת הבעל שם טוב ותלמידיו ותלמידי תלמידיו דוקא, אך מאת ה' היתה זאת לגלגל זכות על ידינו בזכות ארץ הקודש ויושביה ותעזור לנו בכל עת, להרחיב לנו מצר ולחלצינו ממיצר. יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו, אמן. ברם כגון דא

צריך להודיע כי יום אשר עשה ה' לנו יום י"ט כסלו, יום ג' שהוכפל בו כי טוב, יום הילולא רבא דרבנו הקדוש נ"ע (הרב המגיד), וכשקריתי בספר תהלים בפסוק פדה בשלום נפשי, קודם שהתחלתי פסוק שלאחריו, יצאתי בשלום מה' שלום.

על כן נקבע יום י"ט כסלו בכל שנה ושנה ליום חג לכל ההולכים בדרך החסידות. מנהגנו שלא לומר ביום זה תחנון, וכן ראוי להרבות בשמחה ולאכול בשר ולשתות יין ביום זה ממש כמו ביום טוב. וכך הבטיח בעל התניא: "כל מי שישמח בשמחתי אוציאנו מן המיצר אל המרחב, מן הגשמיים אל הרוחניים, ומן הגהינם אל הגן עדן". וכן הבטיח בעל התניא: "כל מי שישתתף ויקח חלק בשמחתי יזכה לראות נחת מיוצאי חלציו".

מאז גאולתו של בעל התניא נחשב יום י"ט בכסלו כראש השנה של תורת החסידות, וכמו שבראש השנה נכתב לאדם כל מה שיהיה עימו במשך כל השנה, כך גם ביום י"ט בכסלו נכתב לאדם מה תהיה דרגתו בלימוד תורת החסידות וקיום דרכיה. כל מי שמשתדל להתקדש ביום זה, ומוסיף עוד ועוד בלימוד החסידות ובדרכי החסידות, במידות טובות, באהבת ישראל - יראה הצלחה מרובה במשך כל השנה בעבודת ה', בלימוד התורה, בחינוך הילדים, ובכל שאר התחומים.

הגאון החסיד ר' יצחק אייזיק מהומיל זצ"ל אמר פעם במסיבת י"ט כסלו:

למי היתה הישועה של י"ט כסלו? האם לבעל התניא?! בודאי שלא, שהרי לבעל התניא השהייה בבית מדרשו או בבית האסורים היתה דבר אחד ממש מרוב דביקותו בה' יתברך. מאומה לא היה חסר לבעל התניא בבית האסורים: מזון לא היה חסר לו כיון שבלאו הכי כמעט ולא היה אוכל. מיטה לא היתה חסרה לו כיון שבלאו הכי כמעט ולא היה ישן. שמא תאמרו שהיו חסרים לו בגדי שבת? גם זה לא חסר לו: בכל ערב שבת היה בעל התניא פורם שורה אחת ממטפחת אף קטנה שהיתה באמתחתו כדי לקשור בה את גרבי הקדושות בדבר חדש, ובכך היה יוצא ידי חובת בגדי שבת מיוחדים במינם. למי אם כן היתה הישועה ביום י"ט כסלו? התשובה היא: "לה' הישועה!" - להקב"ה בכבודו ובעצמו היתה הישועה, כיון שעל ידי יציאתו של בעל התניא מהמאסר התפשטה תורת החסידות ביתר שאת, ונתווספו רבבות חסידים בעולם.

ומכיון שכן, הבה נרקוד...

חג הגאולה של הרב זיע"א

כל אחד מאדמו"רי חב"ד נאסר במהלך כהונתו, בחודש זה ישנם שני תאריכי גאולה של שני אדמו"רים: האדמו"ר האמצעי -בי' בכסלו והאדמו"ר הזקן-בי"ט בכסלו, וגם הרב זיע"א כאדמו"רי חב"ד, נלקח למאסר בתאריך ז' בכסלו התשע"ד והשתחרר בחג הגאולה- יט' בכסלו. הרב הסביר שכל עניין המאסר היה בגלל הפצת החסידות בכתיבת כרך נוסף של "בצור ירום" ממש כאדמו"ר הזקן!

מסופר שבשעה שישב רבי שניאור-זלמן בבית-הסוהר נגלו אליו הבעש"ט והמגיד ממזריטש. ושאל אותם אדמו"ר הזקן: "מה פשעי ומה חטאתי? מה תובעים ממני?". וענו לו: "נתחזק עליך הקטרוג בשמים, על שיטתך לגלות דברי חסידות בריבוי". אורה של החסידות רב הוא לאין ערוך וחשוב הלימוד בה לקרב הגאולה ולכן יש הרבה מקטרגים עליה, והרב הסכים להכל והעיקר להפיץ עוד ועוד תורה וחסידות ברבים!

ואומר הרב בספרו ה"אמרי נועם": "מענין הדבר אשר בכל שנה ושנה חל יום י"ט בכסלו מיד לאחר פרשת "וישלח", כיון שבפרשה זו מספרת התורה על מאבקו של המלאך (שהיה שרו של עשו) עם יעקב אבינו במשך כל הלילה, עד שבעלות השחר ניצח יעקב את המלאך, ואף הכריח אותו להודות לו על הברכות שנטל מעשו, ואמר לו המלאך: "לא יעקב יאמר עוד שמך, כי אם ישראל, כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל" (בראשית לב, כט) ומפרש רש"י: "לא יאמר עוד שהברכות באו לך בעקבה ורמיה, כי אם בשררה וגלוי פנים". ונרמז בזה, שמלחמתם של מתנגדי החסידות אמנם תימשך במשך כל ליל הגלות, אולם כאשר יפציע אורה של הגאולה יוכרחו כולם להודות על צדקתה של תורת החסידות, ולא יצטרכו ללמוד אותה בסתר ובמרמה, אלא בגאווה וגאון וגילוי פנים, וסוף דבר שדגל הבעל שם טוב ינצח ויד החסידים תהיה על העליונה."

כאשר חזר הרב חיכו לו האברכים בכליון עיניים ורצו כל כך לשמוח עימו, אך אצל הרב באהבת התורה היוקדת השמחה בלימוד התורה גדולה משירים וריקודים! לאחר מספר דקות של שירה וריקוד הורה הרב לסדר את בית המדרש כרגיל ומיד לחזור ללימוד, זו היתה השמחה של הרב- כאשר הרב רואה את האברכים שוקדים על התורה הקדושה בחיות ומרץ.

אז מה קרה ב"ט בכסלו???

סיפור המאסר והגאולה

מאסר באישון ליל

יבין זאת. במהלך החקירה הצליח הרבי להרשים את חוקריו בגדולתו ובטוהר-לבבו. חיש-מהר נפוצה בחוגי השלטון השמועה, כי רבי שניאור זלמן הוא איש פלאי וחכם עצום, שיד לו בכל החכמות. בעקבות השמועה באו לכלא אישי-ממשלה בכירים לשוחח עמו והתפעלו עמוקות מדבריו ומאישיותו.

לאחר שכל ההלשנות נחקרו ונמצאו כוזבות, שוחרר. הרבי ישב במאסר חמישים ושלושה ימים, בדיוק כמניין נ"ג הפרקים של ספר ה'תניא' שחיבר. ביום י"ט בכסלו בשעת המנחה שוחרר מבית-הכלא, אך בטעות הוכנס לביתו של 'מתנגד' שבמשך שלוש שעות עינהו בדבריו, עד שהחסידיים מצאוהו שם בליל כ' כסלו. אולם מיד עם צאתו לחירות כתב הרבי איגרת הנפתחת במילים "קטונתי מכל החסידים", ובה הוא מזהיר את חסידיו שלא להפוך את השחרור לחגיגת ניצחון על ה'מתנגדים', אלא להפך, "להשפיל רוחם וליבם", מתוך תקווה ש"אולי ייתן ה' בלב אחיהם כמים הפנים לפנים". שני הימים הללו, י"ט-כ' בכסלו, נקבעו לימי חג-הגאולה לדורי-דורות. חג זה נחוג מדי שנה בשמחה רבה ובהתוועדויות חסידים, מתוך קבלת החלטות טובות להתחזקות בלימוד החסידות ולהליכה בדרכיה.

רבי או לא רבי?

כאשר באו אנשי המשטרה הרוסית לאסור את רבי שניאור-זלמן מליאדי, בחול-המועד סוכות בשנת תקנ"ט, ביקש הרבי להרהר בדבר ויצא מן הבית מבעד הדלת האחורית, כשהוא שוקל בדעתו מה לעשות. מפקד קבוצת החיילים שבאה לאסרו הבין את המצב העדין, והחליט להמתין עד אחרי החג. ואמנם, החיילים שבו למחרת שמחת-תורה, ואז הסכים הרבי ללכת עמם. מסופר שהרבי התייעץ בר' שמואל מונק'ס (שהיה ידוע בחכמתו), אם להסכים להיאסר. השיב החסיד: "ממה-נמשך - אם 'רבי' אתם, לא יקרה לכם מאומה; ואם אינכם 'רבי' - באיזו רשות נטלתם מאלפי יהודים את תענוגות העולם-הזה!"...

שיח צדיקים

כאשר באו לאסור את רבי שניאור-זלמן מליאדי, בעל ה'תניא', הורה לשלוח מיד שליח לרבי לוי-יצחק מברדיצ'ב ולמסור לו 'פדיון נפש'. השליח יצא בבהילות, ומתוך כך שכח לשאול לשם אימו של הרבי. כשהגיע לרבי לוי-יצחק וסיפר לו על המאסר, נפל הצדיק על הארץ וזעק וזעק גדולה ומרה.

אחר-כך שאל לשמו של הרבי, והתנצל השליח ששכח לברר זאת. פתח הצדיק חומש בראשית, שהיה מונח על שולחנו, ונפתח הספר בפסוק: "וירא יעקב כי יש שבר במצרים". אמר רבי לוי-יצחק: "שבר - ראשי-תיבות: 'שניאור בן רבקה', ואכן כיוון לאמת. הסביר הגאון רבי משה-דובער ריבקיין, ראש ישיבת 'תורה ודעת', כי כשם שיעקב ראה ברוח-קודשו, שדווקא במצרים יש 'שבר', כך גילו לרבי לוי-יצחק ש על-ידי המאסר תבוא התגלות של פנימיות התורה.

מרכבה שחורה, מטילת-אימה, כזאת שנועדה להובלת מורדים במלכות, עשתה את דרכה בחשכת הליל ברחובותיה של העיירה ליאוזנה (שברוסיה הלבנה) במקביל נעה פלוגת שוטרים מזוינים, בראשות קצין בכיר, אל

אחד מבתי העיירה. חיש-מהר הקיפו השוטרים את הבית. הקצין הבכיר הודיע לרבי שניאור-זלמן מלאדי - בעל ה'תניא' וה'שולחן-ערוך', מייסד חסידות חב"ד ומנהיג כללי של החסידות ברוסיה ובלייטא - כי הוא עצור בפקודת הצאר הרוסי. הרבי נצטווה להיכנס אל המרכבה ותחת משמר כבד חלפה המרכבה בשנית ברחובות העיירה ויצאה לעבר עיר-הבירה, פטרבורג. כך החל מאסרו המפורסם של רבי שניאור-זלמן מלאדי. זה קרה בליל אסרו-חג של שמחת-תורה בשנת תקנ"ט(1798) השיטה שבה התבצע המאסר, ובייחוד בואה של המרכבה השחורה, לא הותירו ספיקות בדבר חומרת הסכנה שבה היה הרבי שרוי.

מחלוקת והלשנה

אלה היו ימי הדור השלישי של החסידות. באותה תקופה כבר הייתה התנועה החסידית מבוססת למדי. מרכזי חסידות פרחו ופעלו כמעט בכל עיר ועיירה. ערים ואף מחוזות שלמים נסחפו לגמרי אל תוך ההווה החסידית. רוח חדשה של שמחה וחיית בעבודת-ה' החלה לפעם בשכבות רחבות של העם היהודי במזרח אירופה. הצלחתה זו של החסידות גרמה להתלהטות מחודשת של המחלוקת שפרצה בשחר ימיה של התנועה החסידית. הולכי-רכיל ומחרחרי-ריב הוציאו את דיבת החסידים רעה, והעלילו עליהם עלילות שקר, כאילו סטו מדרכי התורה. החיצים העיקריים כוונו לעבר רבי שניאור-זלמן, שהיה מנהיג כללי של החסידות בלייטא וברוסיה, ובזכות גדולתו הענקית הן בנגלה והן בנסתר היה נערץ אף על בני-תורה בלייטא, שנהרו אחריו בהמוניהם. בראותם שבדרכים רגילות לא יצליחו לבלום את התנועה המתרחבת, החליטו קיצונים במחנה ה'מתנגדים' לנקוט בצעד נפשע של הלשנה לשלטונות. הם ניצלו את העובדה שהרבי היה מקבץ כספים לשם החזקת היישוב היהודי בארץ-ישראל, והלשינו עליו כי הוא שולח את הכסף לשלטון הטורקי (שנלחם באותם ימים ברוסיה). לזה נוספו עוד הלשנות, שעסקו גם בצד האידיאולוגי של השיטה החסידית. כוונתם של המלשינים הייתה לחסל חס-ושלום את הרבי, ובכך להניף את הכורת על תנועת החסידות כולה.

להסביר חסידות לחוקרים מגושמים

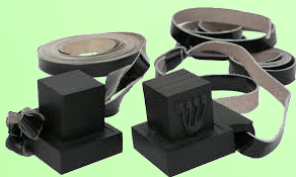
הרבי נלקח לעיר-הבירה פטרבורג ונכלא בבית-הסוהר מטיל-האימה "מבצר פטרופלובסק". הוא נחקר ארוכות על כל הטענות וההלשנות שטפלו עליו. לאחר מכן סיפר, כי הדבר הקשה ביותר היו השאלות על מהותה של החסידות, שאילצוהו לתרגם את המושגים המופשטים והעמוקים של תורת החסידות לביטויים ולמושגים חומריים, כדי שמוחם המגושם של החוקרים

מצוות בדרך הטבע - בסירה

כשרבנו הזקן היה צריך להיחקר בימי מאסרו, היו מעבירים אותו בסירה ממבצר הכלא אל ה'טווינע-סובייט', שביניהם הפריד נהר. פעם, כששטו בסירה, רצה הרבי לקדש את הלבנה, וביקש מהשומר לעצור את הסירה לכמה רגעים. השומר סירב. אמר לו הרבי: "אם ארצה, אוכל בעצמי לעצור את הסירה". ואכן, הסירה נעמדה ולא זזה. הרבי קרא את המזמור 'הללו את ה' מן השמים', אך את ברכת הלבנה לא אמרו הסירה חזרה לשוט. כשביקש הרבי שנית מהשומר לעצור את הסירה, תבע הלה תמורה. נתן לו הרבי ברכה בכתב-ידו לאריכות ימים ולעושר. אז עצר השומר את הסירה והרבי קידש את הלבנה. אחרי המאסר הסביר הרבי, שלא רצה לקיים מצווה על-ידי ניסים.

תפילין שבראש

כאשר רבנו הניח תפילין במאסר, היה נופל על הסוהרים והחוקרים פחד נורא, והם לא יכלו לזוז ממקומם. כשרבנו הזקן סיפר זאת לאחר המאסר, ציין, שבכך התקיים הפסוק "וראו ממך", שעל כך אמרו חז"ל: "אלו תפילין שבראש". שאלוהו, מדוע אפוא כאשר סתם יהודי מניח תפילין אין הדבר מפיל פחד על הגויים? השיב הרבי: "חז"ל דייקו בלשונם. הם לא אמרו 'תפילין שעל הראש', אלא 'תפילין שבראש' (כלומר, כאשר המצוה חקוקה אצל המקיים).

מעין החסידות יצא מ"מאסרו"

בשעה שישב רבי שניאור-זלמן בבית-הסוהר נגלו אליו הבעש"ט והמגיד ממזריטש. שאלם רבנו: "מה פשעי ומה חטאתי? מה תובעים ממני?". אמרו לו: "נתחזק עליך הקטרוג בשמים, על שיטתך לגלות דברי חסידות בריבוי". שאלם הרבי: "ומה עלי לעשות כשאצא מהכלא - האם אפסיק מלומר חסידות?". השיבו לו: "מכיוון שהתחלת אל תפסיק, להפך, כשתשתחרר אמור יותר חסידות". וכך היה. לאחר שחרורו החל רבנו הזקן לבאר חסידות בהרחבה. הוא הוסיף בזמני אמירת החסידות וגם מאמרו היו ארוכים יותר, מוסברים יותר ומובנים גם לאנשים פשוטים. אז החל להתחולל באמת ה"לכשיפוצו מעיינותיך חוצה".

קשת בהירה

סיפר רבי ישראל מרז'ין: בכל ימי מאסרו של רבי שניאור-זלמן מלאדי, בעל התניא, היה אבי (רבי שלום) עושה פעולות שונות בעולמות העליונים, כדי שהרבי יצא לחירות. בי"ט בכסלו קם אבי בבוקר וראה קשת בענן. אמר: כתוב בזוהר, שכשיבוא המשיח תיראה הקשת בענן בגוונים בהירים, והיום אני רואה גוונים בהירים בקשת ומשיח עדיין לא בא. אין זאת אלא שהרב יצא לחירות. ואכן, כעבור זמן באו והודיעו שביום זה, י"ט כסלו, נשתחרר בעל התניא ממאסרו.

חג-הגאולה י"ט בכסלו הוא חג הניצחון במאבק איתנים צימאון 'לפנימיות' - שהתחולל בעולמות עליונים, בשאלה אם מותר וראוי להפיץ את האור המופלא של החסידות. שחרורו של הרבי מבטא את ניצחונה של דרכו, ומכאן ואילך קיבלה דרכו זו אישור משמים להוסיף ולהתפתח.

אות חיים - באבטיח

לפני שנלקח הרבי למאסר, הורה לגיסו, ר' ישראל קאזיק, לנסוע מיד לפטרבורג. ר' ישראל לא התעכב אפילו כדי להחליף את בגדיו המשונים, הבלתי-מקובלים בעיר הבירה. גם העובדה שתעודותיו האישיות נשארו בביתו, בעיר באבינוביץ', לא עיכבה בעדו, אף שהתנועה ברחבי המדינה בלא מסמכים הייתה מסוכנת. הוא 'שאל' מאחד החסידים את תעודותיו ואימץ לו זהות אחרת. המרכבה השחורה יצאה לדרך, ופני החסידים נפלו. המצב היה רציני מאוד. הרבי הובל אל בית-הסוהר, והחסידים לא הצליחו להציל אפילו פירור מידע על גורלו. איש לא ידע היכן הוא נמצא ומה שלומו. בינתיים נחקר הרבי ארוכות. שאלות רבות הוטחו בפניו, אך הוא הצליח להשיב על כולן תשובות בהירות ומשכנעות, ולהרשים את חוקריו בגודל אישיותו ובטוהר-כפיו. "הייתי רוצה לעשות לך טובה", אמר יום אחד לרבי אחד השרים, שבמרוצת ימי המאסר התרשם ממנו מאוד. "מה אוכל לעשות למענך?". בפיו של הרבי הייתה בקשה אחת: להודיע לבני-משפחתו שהוא חי, ושהוא מקווה שהקב"ה יוציא את צדקתו לאור. הרבי הורה לשר לחפש את גיסו, שהיה לבוש אז בגדים משונים. לאחר שוטטות ממושכות באזור, הבחין השר ביהודי התואם את תיאורו של הרבי. הוא עצר את מרכבתו ורמז לו לגשת אליו. "מה שמך?", שאל. הלה, מכיוון שהשתמש בתעודות לא-לו, הציג את עצמו בשם הרשום בתעודות. "משקר אתה", הפטיר לעברו השר, והמשיך בדרכו. ר' ישראל הבין שיש דברים בגו. לאחר התייעצות עם זקני החסידים הוחלט כי יש כאן רמז לתקווה. למחרת, כשפגש השר ביהודי ושאלו לשמו, בא המענה: ישראל קאזיק. השר לא אמר דבר. הוא המשיך לנסוע במרכבתו, אך בקצב מואט. ר' ישראל צעד אחר העגלה עד שהגיע לבית השר, שנעלם בפתח הבית. לפתע נפל אבטיח מבעד החלון. ר' ישראל הבין שהאבטיח מיועד בעבורו. הוא מיהר לקחתו אל זקני החסידים, ובנוכחותם נפתח האבטיח. בתוכו נמצא פתק קטן, כתוב בכתב-ידו של הרבי: "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד". שמחה אפפה את החסידים: השבח לא-ל, הרבי חי! אולם מקום הימצאו עדיין לא נודע.

פתק בצוננת ריבה

בינתיים היה הרבי בצרה גדולה, בשל בעיית הכשרות. יום רדף יום והרבי כמעט לא אכל מאומה. הממונה על בית-הסוהר ניסה לדבר על ליבו ולשכנעו, ואז הסביר לו הרבי שאין הוא יכול לאכול אוכל לא-כשר. "ואם אשיג לך אוכל כשר, תאכל", שאל. "אם תשיג לי ריבת-פירות טובה מאיש יהודי, ואתה בעצמך תיקחנה ממנו ותביאנה אלי - אוכל", השיב הרבי. השר פנה אל הגביר ר' מרדכי מליעפלי, מהחסידים המפורסמים, וביקשו להכין ריבה טובה וכשרה בעבור יהודי. ליבו של ר' מרדכי אמר לו שהריבה מיועדת לרבי.

בתחתית הקערה הניח פתק ובו כתב: "מיהו האוכל והיכן הוא נמצא", וחתם את שמו. הקערה הריקה הוחזרה אליו, כשבתחתיתה מעט ריבה קרושה. ברטט הסיר החסיד את השיירים, ואכן, נמצא שם פתק קטן, בכתב-ידו של הרבי. הוא ציין את מקום הימצאו והוסיף כמה הוראות-פעולה. כך נודע לחסידים היכן

כלוא הרבי, ונתחיינו!

האור הגדול והחשוב אותו העניק לנו האדמו"ר הזקן הוא ספר התניא.

מהו ספר התניא???

ספר התניא כולל את עיקרי תורת החסידות ומשמש יסוד ומקור לכל הספרות החב"דית הענפה והמסועפת ומצטיין במבנה מיוחד ובסגנון צח ומלוטש (אמרי נועם מועדים מאמר ב')

ספר התניא הקדוש לא מש מעל שולחנו של הרב, ספר התניא מחולק לתאריכים עפ"י ימות השנה ולכל יום לימוד משלו, מידי יום ביומו מסר הרב שיעור מספר התניא לפי הלימוד היומי. נמשיך בדרכו ונתחזק בשמירת הלימוד היומי מספר התניא.

לפי סדר הלימוד בכל שנה מסיימים ללמוד את ספר התניא בתאריך יח' בכסלו ומתחילים מחדש בי"ט בכסלו, בנוסף ביום כ' בכסלו הודפס התניא בפעם הראשונה בבית הדפוס בסלויטא עפ"י בקשת האדמו"ר הזקן.

ללימוד בספר התניא חשיבות רבה, ואלו כמה ממעלותיו:

ספר קטן שהוא כל כך גדול.

כשהביאו את ספר התניא למחותנו של בעל התניא, הרה"ק ר' לוי יצחק מברדיצ'וב זיע"א, ר' לוי יצחק התפעל כל כך מהספר, עד שמרוב התפעלותו אמר בהתלהבות: "כמה גדול המחבר הזה שהצליח לקחת את הקב"ה שהוא כל כך גדול, ולהכניס אותו בספר כל כך קטן". ומנהגו של ר' לוי יצחק היה שלא ללכת אפילו ארבע אמות ללא ספר התניא, וגם כשהיה יוצא יציאה קלה, כגון מביתו לחצר הסמוכה, היה לוקח עימו את ספר התניא.

התניא קדישא מן ומציל מפני סכנות הדור.

ר' יהודה לייב הכהן אמר: "ספר התניא הוא קטורת לכל המגיפות הרוחניות של עקבות משיחא". כוונתו הקדושה היא, שהדרך היחידה להינצל מן התאוות והיצרים הקשים והמרים שעולמנו התמלא מהם עד אפס היא ללמוד כראוי את ספר התניא ולהפנים לעומק הלב את מסריו הקדושים. ואם בדורות שעברו היה די בלימוד המשנה, הגמרא וההלכה כדי להנצל מרישתו של היצר הרע, לא כן הדבר בדורנו אשר כוחות הטומאה התגברו בו ביותר. כעת מוכרחים אנו ללמוד את תורת החסידות בכלל, ואת ספר התניא בפרט, כדי להצליח להתגבר על כל המגיפות הרוחניות הללו.

התניא - דרכון לקבלת פני משיח.

ר' זושא אמר: "עם ספר התניא ילכו עם ישראל לקבל את פני משיח צדקנו". כוונתו הקדושה היא, שרק מי שיהיה בידו ספר התניא יוכל לקבל את המשיח. משל למה הדבר דומה? לאדם שרוצה לטוס לארץ כלשהי. אם לא יהיה בידו דרכון לא יאפשרו לו לטוס בשום אופן, וזאת גם אם יש לו את כל שאר הציוד הנדרש. כך כשיבוא המשיח, ה'דרכון' לזכות לקבל את פניו יהיה ספר התניא, ובלא זה - הדבר לא יתאפשר.

(מלוקט מתוך ספרו של מורנו הרב "אמרי נועם" מועדים)

שיעורי
הרב על
ספר
התניא
לשמיעה

להזמנות

08-6381000

סדרת
הספרים
"בצור ירום"
ביאורים על
ספר התניא

למה חשוב

ללמוד חסידות???

אולי תצליח לפחות טיפה אחת לחדור לתוך שפתיו של בנו יחידו החולה, ואולי מאותה טיפה יתרפא.

כל השרים היושבים ראשונה במלכות התפלאו על מצות המלך, ואמרו לו בתמיה גדולה: "אמנם בתחילה כאשר שפתיו של בן המלך היו פתוחות ויכל לקבל אוכל ומשקה, אכן היה כדאי לאבד את האבן הטובה בשביל רפואתו - אבל עתה, כאשר המצב כה מסוכן, וספק בדבר אם בכלל יוכל לקבל בתוך שפתיו דבר מה, האם כדאי לאבד עטרת תפארת המלך אשר הוכתר בה ביום שבתו על כסא מלכותו?!" וכך היתה תשובת המלך לשרים: "אם חלילה בני לא יחיה, מה צורך יהיה לי בכתר המלכות המפואר, הלא כלל לא תהיה המשך למלכותי. אולם אם אאבד את כתר המלכות אך אצליח לרפא את בני אהובי, הלא זאת תהיה תפארת, שיש לי בן שישב על כסאי וימשיך את מלכותי בעולם. על כן מוכן אני לעשות הכל כדי למצוא מזור למחלתו של בני מחמד עיני."

והנמשל הוא: המלך האדיר זהו מלך מלכי המלכים הקב"ה. ובנו היחיד של המלך אלו הם עם ישראל בכלל, וכל יהודי ויהודי בפרט. ומחלתו האנושה של בן המלך מסמלת את תקופת הגלות הקשה שגרמה לנשמותיהם של עם ישראל לחלות במחלות רוחניות אנושות ביותר, עד שכל חלקי התורה שהתגלו בדורות הקודמים כבר לא הספיקו כדי לרפא אותו. האבן הטובה המפארת את כתר המלכות של המלך האדיר, אשר לה, ורק לה, יש את הכח והסגולות לרפא את חוליו הקשה של בן המלך זוהי תורת החסידות שהתגלתה דוקא בדורות האחרונים, אשר בה גנוזות דרכים נפלאות ועצות נשגבות כיצד לרפא כל חולי רוחני שרק לא יהיה. כדי להמציא רפואה לנשמותיהם החולות של עם ישראל בגלות, הסכים הקב"ה לקחת את האבן היקרה ביותר שבכתר מלכותו ולאפשר לבעל שם טוב הקדוש, ותלמידיו הקדושים ממשיכי דרכו, לכתות אותה לפרורים דקים כדי שהיא תהיה ברת הבנה והשגה גם ליהודים הפשוטים ביותר. אלא שככל שהתארכה הגלות כך גם הוחמר מצבם הרוחני של עם ישראל עד שאפילו את רפואתה של תורת החסידות בקושי הם מצליחים לקבל, והרבה ממנה הולך לאיבוד, ויש בכך משום איבוד תפארת כתר של המלך ללא שום תכלית, אך בכל זאת חפץ המלך בכתיית האבן הטובה דהיינו בפירסום רזיה וסודותיה של תורת החסידות לכל שכבות העם, שמא לפחות טיפה אחת קטנה ממנה תכנס בליבם, ומאותה טיפה יהיה מזור ורפואה למחלתם. וזוהי תפארתו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שהרי לולא עם ישראל המפרסמים את מלכותו ואלהותו של הקב"ה בעולם כביכול אין כל ערך למלכותו, שהרי אין לה שום המשכיות בעולם. אבל אם בזכות תורת החסידות יתרפאו עם ישראל, הרי זו תהיה עיקר תפארתו של הקב"ה - שיש בעולם עם קדוש שממשיכים את מלכותו.

(מתוך ההקדמה לספר "בצור ירום" של מורנו ורבנו)

מעשה במלך אדיר שהיה לו בן יחיד. וכאשר חפץ המלך שבנו אהבו יתעלה במעלות החכמה והגבורה, שלח אותו למדינות רחוקות באיי הים כדי ללמוד שם על טבעיהם של צמחים ובעלי חיים שונים, וכן לצוד ציד חיה ועוף במקומות מסוכנים. באחד הימים הגיע שמועה למלך כי בנו אהובו, הנמצא בעת ההיא באחד מאיי הים הרחוקים, הינו חולה אנוש שהרופאים נלאו למצוא מזור למחלתו המסוכנת. מיד ציוה המלך להעביר קול בכל מדינות מלכותו שכל מי שיש יד לו ברפואה או יודע איזו סגולה למחלה הקשה שנחלה בה בנו מחמד עינו, יזדרז להגיע להיכל המלך. כעבור מספר ימים הגיע להיכל המלך איש אחד וסיפר למלך אשר יודע הוא סגולה בדוקה ומנוסה לרפא את חוליו של בן המלך, אמנם סגולה זו נמצאת רק באבן אחת שהיא יקרת המציאות, ואם יצליחו משרתי המלך למצוא את אותה האבן הטובה וישחקה ויכתתה עד שתהיה כחול דק, יתנו זאת ביין טוב, וישתה ממנו בן המלך - כעבור זמן קצר בודאי יתרפא. תכף ומיד ציוה המלך שיתקבצו כל החכמים המבינים בטיבן של אבנים טובות, ויחפשו בכל האבנים הטובות שנמצאות באוצרותיו, עד שימצאו את אותה האבן על פי הסימנים שמסר האיש שידוע את סגולתה של האבן הטובה. ואכן החכמים

שהתאספו בדקו ובחנו את כל האבנים הטובות שהיו באוצרותיו של המלך, ולשמחת לבבם נמצאה האבן הטובה בעלת סגולת הרפואה למחלתו האנושה של בן המלך, אך דא עקא, שהאבן הטובה הזאת היא היושבת ראשונה בעטרת תפארת כתר המלכות של המלך, ואם יטלו אותה מכתר המלכות, תוסר ממנו כל תפארתו. משום כך נתעצבו החכמים עד מאוד, אך בכל זאת הוכרחו לומר למלך שהאבן הטובה נמצאה במרכז כתר.

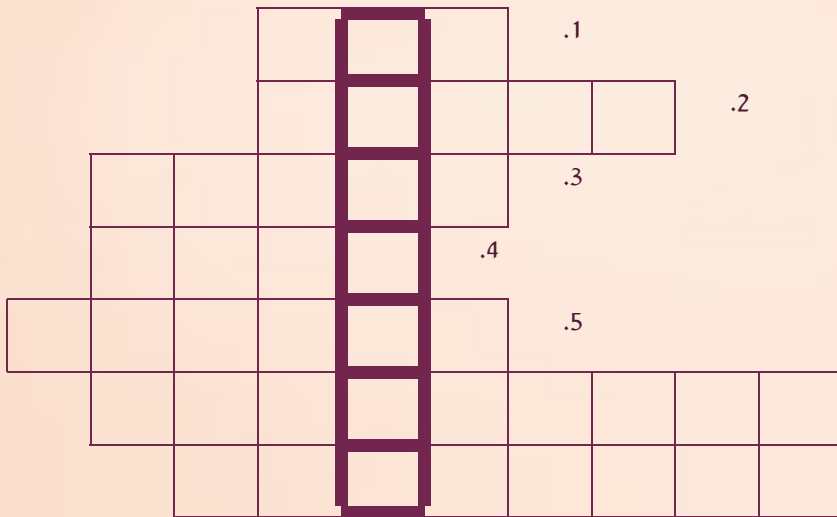
ויהי כשמוע המלך שנמצאה האבן הטובה שתוכל להמציא מזור ורפואה לבנו יחידו, שמח שמחה גדולה, והעובדה שעל ידי כן יושחת כל יופיו והדרו של כתר כלל לא ענינה אותו מרוב אהבתו לבנו יחידו, ויצו לקחת מכתרו את האבן הטובה ולמהר לכתתה ולעשות ממנה את הרפואה לבנו החולה. אלא שבאותם רגעים ממש הגיעה שמועה לא טובה למלך שמצב בנו החולה הורע מאוד עד כדי כך שאין ביכולתו כלל לפתוח את שפתיו ולהכניס בהן שום דבר. אותם החכמים האומנים שלקחו את האבן הטובה מעטרת המלך היו בטוחים שבמצב שכזה בודאי יצוה המלך שלא לכתת את האבן הטובה, כדי שלא לאבד את יופי העטרה, שהרי בלאו הכי לא תהיה שום אפשרות להשקות את בנו מהמשקה הרפואי שיכינו. אך מה מאוד נבהלו לשמוע שבכל זאת המלך מצוה להזדרז ככל האפשר בכתיית האבן הטובה ובהכנת הרפואה לתת לתוך פיו של בן המלך החולה, באומרו כי כדאי הדבר שתיכתת האבן הסגולית כולה ויאבד כתר המלכות, ויכינו ממנה את המשקה הרפואי, גם אם כולו ישפך לאיבוד,

חושבים חסידות...

תשבץ

לפניכם תשבץ, באם תענו נכון על השאלות ..... תקבלו את התשובה לשאלה:
מתי חל חג הגאולה???

1. איזו מילה עזרה לר' לוי יצחק מברדיצ'וב לדעת את שם אימו של אדמו"ר הזקן?
2. ע"י מה נודע לחסידים מקום המצאו של אדמו"ר הזקן?
3. איזה איגרת כתב האדמו"ר הזקן לאחר צאתו מהמאסר?
4. באיזה חודש חל ראש השנה לחסידות?
5. מאסרו של האדמו"ר הזקן התבצע ב _____ של שמחת תורה.
6. איזו מצווה קיים אדמו"ר הזקן בסירה?

יש לי חידה...

1. מה משמעות השם "שניאור"?
2. מי היתה אשתו הרבנית של האדמו"ר הזקן?
3. באיזה תאריך הסתלק אדמו"ר הזקן?
4. אילו כינויים נוספים יש לאדמו"ר הזקן?
5. אילו עוד ספרים חיבר האדמו"ר הזקן?

חידות בתמונות:

היכן ובהקשר למה נזכרו התמונות הבאות???

